

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 5.12.2016
COM(2016) 768 final

**ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ**

**όσον αφορά την εφαρμογή της σύστασης του Συμβουλίου σχετικά με την προώθηση της
σωματικής άσκησης για τη βελτίωση της υγείας σε όλους τους τομείς**

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΠΛΑΙΣΙΟ

Το Συμβούλιο έχει ζητήσει από την Επιτροπή να υποβάλλει ανά τριετία έκθεση όσον αφορά την πρόοδο που σημειώνεται στην εφαρμογή της σύστασης του Συμβουλίου σχετικά με την προώθηση της σωματικής άσκησης για τη βελτίωση της υγείας (ΣΑΒΥ) σε όλους τους τομείς (εφεξής «η σύσταση του Συμβουλίου»), που εκδόθηκε τον Νοέμβριο του 2013¹, καθώς και σχετικά με την προστιθέμενη αξία της. Η παρούσα έκθεση προόδου καλύπτει την περίοδο 2014-2016.

Οι περισσότεροι άνθρωποι στην Ευρώπη δεν επιτυγχάνουν τα ελάχιστα επίπεδα σωματικής άσκησης που συνιστώνται από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας (ΠΟΥ)². Ειδικότερα, η σωματική δραστηριότητα των ατόμων με χαμηλό κοινωνικοοικονομικό υπόβαθρο, των μειονοτικών εθνοτικών ομάδων και των ατόμων με αναπηρία είναι ανεπαρκής. Τα κράτη μέλη της ΕΕ αναγνώρισαν τόσο την ανάγκη να προωθηθούν πολιτικές που αφορούν τη σωματική άσκηση για τη βελτίωση της υγείας σε εθνικό επίπεδο όσο και τα οφέλη της ανάληψης δράσης σε επίπεδο ΕΕ, γεγονός που οδήγησε στην έκδοση της σύστασης του Συμβουλίου για τη ΣΑΒΥ το 2013, βάσει πρότασης της Επιτροπής. Πιο πρόσφατα, το Συμβούλιο εξέδωσε συμπεράσματα σχετικά με την προώθηση των κινητικών δεξιοτήτων και της σωματικής και αθλητικής δραστηριότητας των παιδιών³. Κάλεσε τα κράτη μέλη να αυξήσουν την ευαισθητοποίηση σχετικά με τα οφέλη της τακτικής σωματικής άσκησης από την προσχολική ηλικία και μετά και να ενθαρρύνουν τα παιδιά να είναι πιο δραστήρια, μέσω της εφαρμογής διατομεακών πολιτικών, για παράδειγμα στους τομείς της εκπαίδευσης, της νεολαίας και της υγείας.

Η σύσταση του Συμβουλίου ενθαρρύνει τα κράτη μέλη της ΕΕ να εργαστούν διατομεακά και να συμπεριλάβουν τομείς πολιτικής όπως ο αθλητισμός, η υγεία, η εκπαίδευση, το περιβάλλον και οι μεταφορές στις εθνικές στρατηγικές και τα σχέδια δράσης τους. Ενθαρρύνει επίσης τα κράτη μέλη να συνεργάζονται στενά μεταξύ τους και με την Επιτροπή ανταλλάσσοντας σε τακτική βάση πληροφορίες και βέλτιστες πρακτικές. Επιπλέον, το Συμβούλιο αναγνώρισε ότι η παροχή πιο αξιόπιστης και έγκαιρης ενημέρωσης σχετικά με την κατάσταση στο σύνολο της ΕΕ έχει καίρια σημασία για τη στήριξη της χάραξης πολιτικής σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο και, ως εκ τούτου, πρότεινε την καθιέρωση πλαισίου παρακολούθησης με βάση τις κατευθυντήριες γραμμές της ΕΕ για τη σωματική άσκηση⁴ («πλαίσιο παρακολούθησης της ΣΑΒΥ»).

¹ ΕΕ C 354 της 4.12.2013, σ. 1.

² Από τα αριθμητικά στοιχεία του Ειδικού Ευρωβαρόμετρου του 2014 για τον αθλητισμό και τη σωματική άσκηση προκύπτει ότι 6 στα 10 άτομα ηλικίας άνω των 15 ετών δεν γυμνάζονται ούτε αθλούνται ποτέ ή γυμνάζονται ή αθλούνται σπάνια, και ότι ποσοστό άνω του 50% δεν επιδίδονται ποτέ ή επιδίδονται σπάνια σε άλλου είδους σωματική άσκηση, όπως ποδηλασία ή περπάτημα, οικιακές εργασίες ή κηπουρική. Παρομοίως, σύμφωνα με τον ΠΟΥ, μόνο το 34% των παιδιών ηλικίας 13-15 ετών είναι επαρκώς δραστήρια ώστε να ανταποκρίνονται στην τρέχουσα σύσταση του ΠΟΥ για τα παιδιά και τους νέους.

³ ΕΕ C 417 της 15.12.2015, σ. 46.

⁴ Κατευθυντήριες γραμμές της ΕΕ για τη σωματική άσκηση. Συστάσεις πολιτικής δράσης για την υποστήριξη της σωματικής άσκησης για τη βελτίωση της υγείας. Βρυξέλλες: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, 2008.

2. ΜΕΘΟΔΟΣ

Το πλαίσιο παρακολούθησης της σωματικής άσκησης για τη βελτίωση της υγείας αποτελείται από 23 δείκτες που καλύπτουν διάφορους θεματικούς τομείς σχετικούς με τη ΣΑΒΥ: διεθνείς συστάσεις και κατευθυντήριες γραμμές για τη σωματική άσκηση, διατομεακή προσέγγιση, αθλητισμός, υγεία, εκπαίδευση, περιβάλλον (συμπεριλαμβανομένου του πολεοδομικού σχεδιασμού και της δημόσιας ασφάλειας), εργασιακό περιβάλλον, ηλικιωμένοι, αξιολόγηση και ευαισθητοποίηση του κοινού.

Στο πλαίσιο της σύστασης του Συμβουλίου, κάθε κράτος μέλος κλήθηκε να ορίσει ένα εθνικό κομβικό σημείο για τη σωματική άσκηση, το οποίο θα συντονίζει τη συλλογή πληροφοριών για το πλαίσιο παρακολούθησης της ΣΑΒΥ σε εθνικό επίπεδο. Και τα 28 κράτη μέλη της ΕΕ ορίσαν τα κομβικά τους σημεία έως τα μέσα του 2014 και το δίκτυο των κομβικών σημείων για τη σωματική άσκηση εγκαινιάστηκε στη Ρώμη τον Οκτώβριο του 2014. Τα δεδομένα προς χρήση στο πλαίσιο παρακολούθησης της ΣΑΒΥ συλλέχθηκαν το 2015, σε συνεργασία με τον ΠΟΥ. Με τη στήριξη της Επιτροπής, πραγματοποιήθηκαν συνεδριάσεις του δικτύου τον Ιανουάριο του 2015 και τον Ιούνιο του 2015 με σκοπό την ανταλλαγή εμπειριών και τη διεξαγωγή συζήτησης σχετικά με τις δυσκολίες που ανέκυψαν, καθώς και τον Απρίλιο του 2016 και τον Σεπτέμβριο του 2016 για να συζητηθούν τα διδάγματα που αντλήθηκαν και οι μελλοντικοί γύροι συλλογής δεδομένων.

Επιπλέον, η Επιτροπή συνεργάστηκε με κοινοπραξία ερευνητών με επικεφαλής το πανεπιστήμιο του Erlangen-Nürnberg (Γερμανία) για την παροχή συνδρομής στα κομβικά σημεία όσον αφορά το πλαίσιο παρακολούθησης της ΣΑΒΥ⁵. Η κοινοπραξία προέβη επίσης σε ανεξάρτητη αξιολόγηση του πλαισίου παρακολούθησης και της διαδικασίας (μελέτη ΣΑΒΥ)⁶. Στο πλαίσιο της εν λόγω μελέτης διενεργήθηκε ειδική ανάλυση της κατάστασης σε διάφορες χώρες για να συλλεχθούν στοιχεία, διδάγματα και προτάσεις σχετικά με την εφαρμογή του πλαισίου παρακολούθησης της ΣΑΒΥ, καθώς και για να υποβληθούν στην Επιτροπή συστάσεις για τη βελτίωση των διαφόρων στοιχείων του πλαισίου παρακολούθησης και της στήριξης που παρέχεται στα κράτη μέλη.

Η παρούσα έκθεση προόδου βασίζεται σε στοιχεία που ελήφθησαν από τα κράτη μέλη κατά κύριο λόγο μέσω του δικτύου κομβικών σημείων για τη σωματική άσκηση και από τον ΠΟΥ. Η έκθεση αξιοποιεί τα στοιχεία της προαναφερόμενης μελέτης για τη ΣΑΒΥ.

⁵ Διοργανώθηκαν διαδικτυακά σεμινάρια και παρεχόταν συνεχής στήριξη μέσω ανοιχτής τηλεφωνικής γραμμής και ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

⁶ Study on the implementation of the EU Physical Activity Guidelines — Final Report — Friedrich-Alexander University, Erlangen-Nürnberg (<http://bookshop.europa.eu/en/study-on-the-implementation-of-the-eu-physical-activity-guidelines-pbNC0116019/?CatalogCategoryID=CdcKABstHUGAAAEjBJEY4e5L>).

3. ΒΑΣΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΤΟΥ ΠΟΥ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΔΙΑΤΡΟΦΗ, ΤΗΝ ΠΑΧΥΣΑΡΚΙΑ ΚΑΙ ΤΗ ΣΩΜΑΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ (NOPA) ΚΑΙ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΑ ΔΕΛΤΙΑ ΧΩΡΩΝ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΣΑΒΥ

Όλα τα δεδομένα που συλλέχθηκαν μέσω του πλαισίου παρακολούθησης της ΣΑΒΥ εισήχθησαν στην υφιστάμενη ευρωπαϊκή βάση δεδομένων του ΠΟΥ σχετικά με τη διατροφή, την παχυσαρκία και τη σωματική άσκηση (NOPA)⁷. Η NOPA περιλαμβάνει κυρίως επιδημιολογικά δεδομένα και δεδομένα επιπολασμού, δράσεις πολιτικής και ορθές πρακτικές που σχετίζονται με τη διατροφή, την παχυσαρκία και τη σωματική άσκηση. Η Επιτροπή στήριξε την περαιτέρω ανάπτυξη από τον ΠΟΥ των τμημάτων της βάσης δεδομένων που αφορούν τη σωματική άσκηση, προκειμένου να προσαρμοστεί η βάση δεδομένων στο πλαίσιο παρακολούθησης της ΣΑΒΥ και να βελτιωθεί το περιβάλλον εργασίας χρήστη.

Η Επιτροπή στήριξε και συνεργάστηκε στενά με το Περιφερειακό Γραφείο του ΠΟΥ για την Ευρώπη για την εκπόνηση ενημερωτικών δελτίων ανά χώρα σχετικά με τη ΣΑΒΥ με βάση τα στοιχεία που διέθεσαν τα κράτη μέλη⁸. Τα εν λόγω δελτία δημοσιεύτηκαν με την ευκαιρία της ευρωπαϊκής εβδομάδας αθλητισμού τον Σεπτέμβριο του 2015. Σε αυτά παρουσιάζονται ειδικές ανά χώρα επισκοπήσεις σχετικά με τη σωματική άσκηση για τη βελτίωση της υγείας (συμπεριλαμβανομένων ορθών πρακτικών) και περιλαμβάνεται ανάλυση των τάσεων και της κατάστασης που επικρατεί στην ΕΕ σχετικά με τη ΣΑΒΥ. Το Περιφερειακό Γραφείο του ΠΟΥ για την Ευρώπη ανέφερε ότι τον Μάιο του 2016 τα ενημερωτικά δελτία ανά χώρα συγκαταλέγονταν στα 20 στοιχεία που δέχονταν τις περισσότερες επισκέψεις στον δικτυακό τόπο του ΠΟΥ.

4. ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΑΒΥ ΣΕ ΕΘΝΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

Κατά τον πρώτο γύρο συλλογής δεδομένων βάσει του πλαισίου παρακολούθησης της ΣΑΒΥ, 27 από τις 28 χώρες της ΕΕ⁹ συμμετείχαν στην έρευνα σχετικά με την εφαρμογή των 23 δεικτών. Τα δεδομένα που συλλέχθηκαν παρέχουν μια καλή επισκόπηση της τρέχουσας κατάστασης όσον αφορά την προώθηση της ΣΑΒΥ στην ΕΕ. Τα δεδομένα αυτά είναι διαθέσιμα στη βάση δεδομένων NOPA του ΠΟΥ. Επισκόπηση παρέχεται στα ενημερωτικά δελτία ανά χώρα σχετικά με τη σωματική άσκηση που δημοσιεύτηκαν από το Περιφερειακό Γραφείο του ΠΟΥ για την Ευρώπη και από την Επιτροπή.

Μετά την έκδοση της σύστασης του Συμβουλίου τον Νοέμβριο του 2013, και οι 27 συμμετέχουσες χώρες ανέπτυξαν εθνικές πολιτικές ή σχέδια δράσης σε έναν ή περισσότερους από τους τομείς που καλύπτει το πλαίσιο παρακολούθησης της ΣΑΒΥ. Ειδικότερα, τα κράτη μέλη θέσπισαν νέες πολιτικές στους τομείς του αθλητισμού (13 κράτη μέλη), της υγείας (10 κράτη μέλη), της εκπαίδευσης (8 κράτη μέλη), του περιβάλλοντος, του πολεοδομικού σχεδιασμού και της δημόσιας ασφάλειας (συμπεριλαμβανομένων των μεταφορών· 3 κράτη μέλη) καθώς και στον τομέα που αφορά τους ηλικιωμένους (3 κράτη μέλη). Ωστόσο, από τις

⁷ <http://www.whonopa.eu/>.

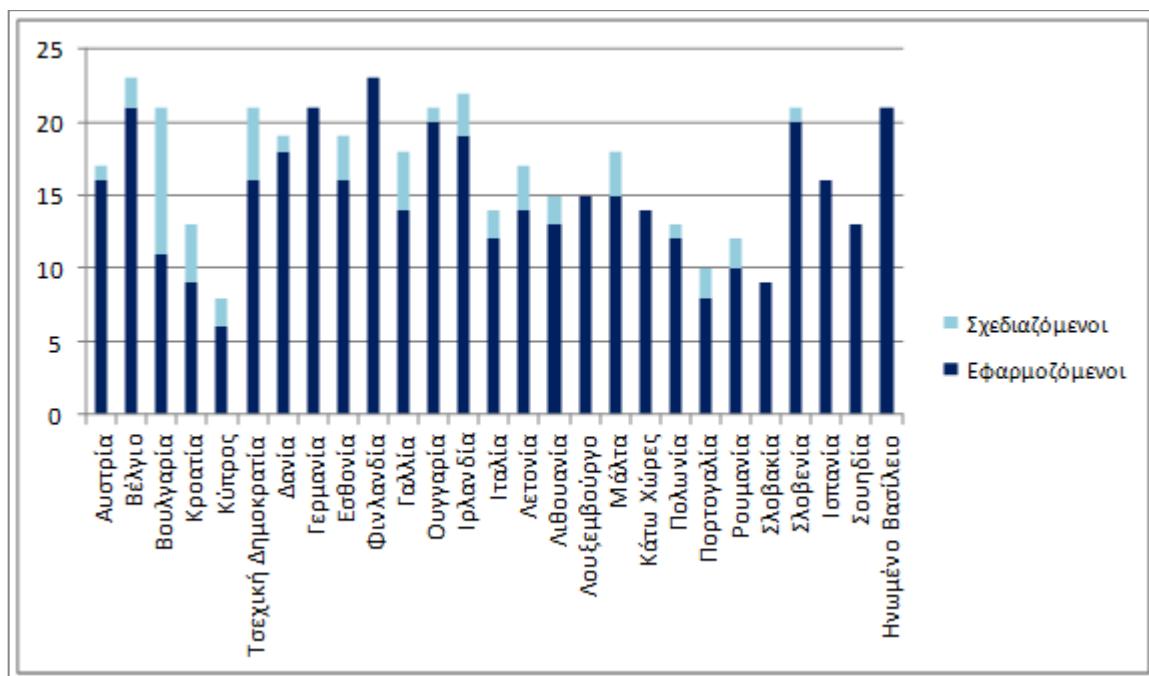
⁸ <http://www.euro.who.int/en/health-topics/disease-prevention/physical-activity/country-work>.

⁹ Η Ελλάδα δεν έλαβε μέρος στην έρευνα.

152 πολιτικές και τα σχέδια δράσης που αναφέρθηκαν, πολλά είχαν ήδη ξεκινήσει πριν από την έκδοση της σύστασης του Συμβουλίου.

Ένας δείκτης θεωρείται ότι εφαρμόζεται όταν το κράτος μέλος έχει θεσπίσει πολιτική ή πρόγραμμα που παρακολουθείται μέσω του δείκτη. Στο πλαίσιο παρακολούθησης προβλέπονται 23 δείκτες· σε 23 χώρες έχουν εφαρμοστεί 10 ή περισσότεροι δείκτες, ενώ σε πέντε χώρες 20 ή περισσότεροι δείκτες. Μόνο μία χώρα έλαβε πλήρως υπόψη και εφάρμοσε και τους 23 δείκτες του πλαισίου παρακολούθησης. Αξιοσημείωτο είναι ότι μόνο επτά χώρες έχουν εφαρμόσει πολιτικές που καλύπτουν το σύνολο των θεματικών τομέων του πλαισίου παρακολούθησης.

Στο σχήμα που ακολουθεί απεικονίζεται ο αριθμός των δεικτών που εφαρμόζονται από τα 27 κράτη μέλη της ΕΕ.

Στη συνέχεια παρέχεται επισκόπηση των αποτελεσμάτων του πλαισίου παρακολούθησης της ΣΑΒΥ ανά θεματικό τομέα¹⁰.

Σε 19 χώρες έχουν καταρτιστεί **εθνικές συστάσεις πολιτικής όσον αφορά τη σωματική άσκηση** για τη βελτίωση της υγείας. Από τις εν λόγω συστάσεις, 18 αφορούν τους ενήλικες, 17 τους νέους και 16 τους ηλικιωμένους. Σε 10 χώρες, οι εθνικές συστάσεις βασίστηκαν στις συστάσεις του ΠΟΥ. Οι συστάσεις μίας χώρας ακολουθούσαν τις κατευθυντήριες γραμμές της ΕΕ για τη σωματική άσκηση. Οκτώ χώρες ακολούθησαν άλλες διεθνείς συστάσεις ή συνδυασμό αυτών.

¹⁰ Promoting physical activity for health in the European Union: current state of surveillance, policy development and implementation: Jelena Jakovljevic, Joao Breda, Olivier Fontaine, Susanne Hollmann, Alfred Rutten, Gauden Galea [δεν έχει δημοσιευτεί ακόμη].

Συνολικά 16 χώρες ανέφεραν ότι έχουν πλήρως αναπτύξει και εφαρμόσει ειδικό **εθνικό μηχανισμό συντονισμού για την προώθηση της ΣΑΒΥ**. Μία χώρα ανέφερε την ύπαρξη ισχυρής διυπουργικής συνεργασίας, η οποία έχει τα ίδια αποτελέσματα με έναν μηχανισμό συντονισμού, ενώ τέσσερις ακόμη χώρες σχεδιάζουν να θεσπίσουν μηχανισμό εντός διαστήματος δύο ετών.

Σε 22 χώρες εφαρμόστηκαν εθνικές πολιτικές για την προώθηση του «**αθλητισμού για όλους**». Επτά χώρες εφάρμοσαν πολιτικές που δεν αφορούσαν αποκλειστικά τον «αθλητισμό για όλους», αλλά τον περιλάμβαναν στα θέματά τους.

Σε επτά χώρες εφαρμόστηκαν **προγράμματα με τίτλο «αθλητικά σωματεία για την υγεία»** (στο πλαίσιο των οποίων τα αθλητικά σωματεία ενθαρρύνονται να επενδύουν σε αθλητικές δραστηριότητες που σχετίζονται με την υγεία καθώς και να προάγουν τη σύνδεση της υγείας με τις αθλητικές δραστηριότητες). Άλλες δύο χώρες σχεδιάζουν να εφαρμόσουν τέτοια προγράμματα στο εγγύς μέλλον.

Ορισμένες χώρες αντιμετώπισαν τις ανάγκες περισσότερων της μίας **ομάδων-στόχων** με ολοκληρωμένο τρόπο, ενώ άλλες επικεντρώθηκαν σε συγκεκριμένες ομάδες-στόχους ανάλογα με τον τομέα της ΣΑΒΥ. Ειδικότερα, 10 χώρες ανέφεραν ότι εφάρμοσαν ειδικά πλαίσια για τη στήριξη της πρόσβασης σε ψυχαγωγικές ή αθλητικές εγκαταστάσεις για **κοινωνικά μειονεκτούσες ομάδες** (μετανάστες ή κοινωνικά ευάλωτα άτομα). Δύο κράτη μέλη εστίασαν περισσότερο στη χρήση του αθλητισμού ως αναπόσπαστου στοιχείου προγραμμάτων αποκατάστασης και επανένταξης **ατόμων με αναπηρία**.

Πολιτικές για τη ΣΑΒΥ εφαρμόστηκαν στον **τομέα της υγείας** σε 22 χώρες. Κατάρτιση σχετικά με τη σωματική άσκηση συμπεριλήφθηκε στα **προγράμματα σπουδών για επαγγελματίες του κλάδου της υγείας** σε 17 χώρες. Σε 14 χώρες η σωματική άσκηση συμπεριλήφθηκε σε θεματικές ενότητες κατάρτισης για ιατρούς και φυσιοθεραπευτές σε οκτώ χώρες, συμπεριλήφθηκε σε θεματικές ενότητες κατάρτισης για νοσηλευτές. Επιπλέον, 13 χώρες έθεσαν σε εφαρμογή προγράμματα για την προώθηση της παροχής συμβουλών σχετικά με τη σωματική άσκηση από επαγγελματίες του κλάδου της υγείας. Τα εν λόγω προγράμματα αφορούσαν κυρίως την πρόληψη των μη μεταδοτικών ασθενειών και παρείχαν καθοδήγηση σε επαγγελματίες του κλάδου της υγείας, ενίστε με τη μορφή δωρεάν διαδικτυακών μαθημάτων.

Σε 19 χώρες εφαρμόστηκαν πολιτικές για τη ΣΑΒΥ σχετικά με το **περιβάλλον, τον πολεοδομικό σχεδιασμό και τη δημόσια ασφάλεια** (συμπεριλαμβανομένων των μεταφορών). Το περπάτημα αναφέρθηκε ως ένας από τους τρεις βασικούς τρόπους μετακίνησης για καθημερινές δραστηριότητές σε 20 χώρες· το ποδήλατο ήταν στην πρώτη τριάδα σε οκτώ χώρες. Επιπλέον, ορισμένες χώρες θέσπισαν μέτρα όπως φορολογικά κίνητρα (π.χ. επιστροφές ΦΠΑ για αγορά ποδηλάτου, φορολογικές απαλλαγές και/ή ανταμοιβή υπαλλήλων εάν μεταβαίνουν στον χώρο εργασίας τους με τα πόδια ή με ποδήλατο), υψηλά τέλη στάθμευσης και τέλη συμφόρησης.

Από 14 χώρες αναφέρθηκε η εφαρμογή προγραμμάτων ενεργητικής μετακίνησης προς και από τον τόπο εργασίας (άλλη μία χώρα σχεδιάζει να το πράξει στο εγγύς μέλλον), ενώ 12 χώρες καθιέρωσαν προγράμματα για την ενθάρρυνση της σωματικής άσκησης στον **χώρο εργασίας** (έξι ακόμη χώρες σχεδιάζουν να το πράξουν στο εγγύς μέλλον).

Τέσσερις χώρες ανέφεραν ότι έχουν εφαρμόσει τις ευρωπαϊκές κατευθυντήριες γραμμές για τη βελτίωση των υποδομών για τη σωματική άσκηση στον ελεύθερο χρόνο¹¹ σε εθνικό επίπεδο, και έξι ακόμη χώρες σχεδιάζουν να το πράξουν στο εγγύς μέλλον.

Πολιτικές για τη ΣΑΒΥ εφαρμόστηκαν στον **τομέα της εκπαίδευσης** σε 19 χώρες. Παρότι όλα τα κράτη μέλη εφάρμοσαν μέτρο βάσει του οποίου απαιτείται συγκεκριμένος αριθμός υποχρεωτικών ωρών φυσικής αγωγής στα σχολεία (που κυμαίνεται από μία έως σχεδόν πέντε ώρες ανάλογα με την τάξη και τη χώρα/περιφέρεια), έξι χώρες επέτρεψαν την εφαρμογή συνδυασμού υποχρεωτικών και προαιρετικών μαθημάτων φυσικής αγωγής στα σχολεία πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, ενώ σε πέντε χώρες αυτό επετράπη στα σχολεία δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Αρκετές χώρες ανέφεραν επίσης ότι έχουν εφαρμόσει διάφορα προγράμματα προώθησης της ΣΑΒΥ στα σχολεία: διαλείμματα για σωματική άσκηση μεταξύ των μαθημάτων (οκτώ χώρες), διαλείμματα για σωματική άσκηση στη διάρκεια των σχολικών μαθημάτων (τέσσερις χώρες) και εξωσχολικές δραστηριότητες (11 χώρες). Προκειμένου να ενθαρρυνθεί η ενεργητική μετακίνηση προς και από το σχολείο, εννέα χώρες ανέφεραν ότι έχουν εφαρμόσει προγράμματα στα οποία περιλαμβάνονται μέτρα που καθιστούν ασφαλέστερη τη μετάβαση στο σχολείο με τα πόδια ή με ποδήλατο. Η ΣΑΒΥ συμπεριλήφθηκε στην κατάρτιση των καθηγητών φυσικής αγωγής σε 20 χώρες.

Σε 13 χώρες αναφέρθηκε η υλοποίηση παρεμβάσεων σε επίπεδο κοινότητας για την προώθηση της σωματικής άσκησης μεταξύ των **ηλικιωμένων**: σε αυτές τις χώρες περιλαμβάνονται δύο χώρες που σχεδιάζουν να υλοποιήσουν τέτοια έργα στο εγγύς μέλλον (π.χ. προγράμματα για την ενίσχυση της ισορροπίας και του συντονισμού των ηλικιωμένων, συμπεριλαμβανομένης της πρόληψης της αδυναμίας και των πτώσεων, της εκπαίδευσης και της παροχής συμβουλών σχετικά με την άσκηση).

Από 18 χώρες αναφέρθηκε η διεξαγωγή επιτυχών επικοινωνιακών εκστρατειών με στόχο την **αύξηση της ευαισθητοποίησης του κοινού σχετικά με τα οφέλη της σωματικής άσκησης** και την αύξηση του αριθμού των σωματικά δραστήριων ατόμων. Μία χώρα ανέφερε 14 διαφορετικές εκστρατείες. Ενώ ορισμένες εκστρατείες απευθύνονταν σε όλους τους πολίτες, άλλες στόχευαν στις ευάλωτες ομάδες, όπως τα παιδιά ή οι ηλικιωμένοι. Οι εκστρατείες ήταν ορισμένες φορές εθνικής εμβέλειας, ενώ άλλες φορές περιορίζονταν σε μια περιφέρεια ή πόλη.

5. ΜΕΤΡΗΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΠΕΔΩΝ ΣΩΜΑΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ

Η παρακολούθηση των τάσεων και των αλλαγών που σημειώνονται στα επίπεδα σωματικής άσκησης του πληθυσμού διαχρονικά είναι σημαντική για την ανάπτυξη, την αξιολόγηση και τη βελτίωση των εθνικών πολιτικών για τη σωματική άσκηση. Βάσει του πλαισίου παρακολούθησης της ΣΑΒΥ, τα επίπεδα σωματικής άσκησης στα κράτη μέλη της ΕΕ

¹¹ Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το χρηματοδοτούμενο από την Επιτροπή έργο «Improving infrastructure for leisure time physical activity in the local arena» (Βελτίωση των υποδομών για τη σωματική άσκηση στον ελεύθερο χρόνο σε τοπικό επίπεδο) (IMPALA), βλέπε http://www.impalaeu.org/fileadmin/user_upload/IMPALA_guideline_draft.pdf. Ένα έργο Erasmus+ υλοποιείται σε συνέχεια του ανωτέρω έργου την περίοδο 2015-2017 (IMPALA.net).

εκφράστηκαν ως ποσοστά ενηλίκων, παιδιών και εφήβων που επιτυγχάνουν τα ελάχιστα επίπεδα σωματικής άσκησης που συνιστώνται από τον ΠΟΥ¹².

Αναφέρθηκε η εφαρμογή συστημάτων για την παρακολούθηση των επιπέδων σωματικής άσκησης του πληθυσμού σε 17 κράτη μέλη (αναμένονται ακόμη 5 εντός διαστήματος δύο ετών). Ωστόσο, τα συστήματα αυτά βασίζονται σε πλήθος διαφορετικών εργαλείων έρευνας και ερωτηματολογίων. Επιπλέον, αρκετές χώρες υπέβαλαν δεδομένα σχετικά με τα επίπεδα σωματικής άσκησης, τα οποία προέρχονταν από παραπάνω από μία πηγές ή εργαλεία. Δεδομένα σχετικά με τα επίπεδα σωματικής άσκησης των ενηλίκων, τα οποία προέρχονταν από ανεξάρτητες εθνικές μελέτες, διαβιβάστηκαν από 12 χώρες. Υποβλήθηκαν επίσης δεδομένα από μελέτες της ΕΕ (έξι χώρες υπέβαλαν δεδομένα του Ευρωβαρόμετρου¹³ και δύο χώρες χρησιμοποίησαν τα αποτελέσματα της ευρωπαϊκής έρευνας για την υγεία με συνεντεύξεις¹⁴ ως εθνικά δεδομένα για τα επίπεδα σωματικής άσκησης). Επιπλέον, μία χώρα υπέβαλε δεδομένα από την αντικειμενική μέτρηση της σωματικής άσκησης με τη χρήση συσκευών όπως επιταχυνσιόμετρα. Τα δεδομένα για τα παιδιά και τους εφήβους προήλθαν κυρίως από την έρευνα για τη συμπεριφορά των παιδιών σχολικής ηλικίας σε θέματα υγείας,¹⁵ η οποία αποτελεί μια ευρέως αποδεκτή τυποποιημένη πηγή δεδομένων για τη διενέργεια διεθνών συγκρίσεων και την παρατήρηση των τάσεων, ή από αντιπροσωπευτικές σε εθνικό επίπεδο μελέτες. Σε περιπτώσεις όπου δεν υπήρχαν διαθέσιμα εθνικά δεδομένα, αντλήθηκαν εκτιμήσεις σχετικά με τα επίπεδα σωματικής άσκησης από το Παρατηρητήριο Παγκόσμιας Υγείας του ΠΟΥ¹⁶.

Από τα δεδομένα που διαβιβάστηκαν προκύπτουν μεγάλες διαφορές τόσο εντός όσο και μεταξύ των χωρών, ανάλογα με τα εργαλεία έρευνας και τις μεθοδολογίες που χρησιμοποιήθηκαν. Ειδικότερα, διαπιστώθηκαν σημαντικές διαφορές μεταξύ των δεδομένων που λήφθηκαν μέσω ορισμένων εθνικών ερευνών, μέσω ερευνών της ΕΕ όπως το Ευρωβαρόμετρο και η ευρωπαϊκή έρευνα για την υγεία με συνεντεύξεις, και ιδιαίτερα μέσω των εκτιμήσεων του Παρατηρητηρίου Παγκόσμιας Υγείας του ΠΟΥ. Τα κράτη μέλη ανέφεραν ότι γνώριζαν το ζήτημα αυτό και τις σχετικές δυσκολίες όσον αφορά τη διασφάλιση της εγκυρότητας και της συγκρισμότητας των δεδομένων για τη σωματική άσκηση στην ΕΕ. Η δημοσίευση αντιφατικών δεδομένων από διαφορετικά εργαλεία έρευνας χαρακτηρίστηκε προβληματική για τους σκοπούς της προώθησης της σωματικής άσκησης και θεωρήθηκε ότι αποτελεί ζήτημα που πρέπει να αντιμετωπιστεί.

¹² http://www.who.int/dietphysicalactivity/factsheet_recommendations/en/.

¹³ http://ec.europa.eu/health/nutrition_physical_activity/docs/ebs_412_en.pdf.

¹⁴ http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Glossary:European_health_interview_survey_%28EHIS%29.

¹⁵ <http://www.hbsc.org/>.

¹⁶ <http://www.who.int/gho/en/>.

6. ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΣΑΒΥ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΚΑΙ ΜΕ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Η σύσταση του Συμβουλίου ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να συνεργάζονται στενά μεταξύ τους και με την Επιτροπή για την προώθηση της ΣΑΒΥ, συμμετέχοντας σε τακτική ανταλλαγή πληροφοριών και βέλτιστων πρακτικών. Η Επιτροπή κλήθηκε να διευκολύνει τις ανταλλαγές αυτές και να στηρίζει τα κράτη μέλη στο έργο τους σε αυτόν τον τομέα.

Ο συντονισμός της εφαρμογής της σύστασης του Συμβουλίου ανατέθηκε στην ομάδα εμπειρογνωμόνων για την προώθηση της σωματικής άσκησης με στόχο τη βελτίωση της υγείας, η οποία συγκροτήθηκε στο πλαίσιο του προγράμματος εργασιών της ΕΕ για τον αθλητισμό (2014-2017)¹⁷. Παρουσιάσεις ορθών πρακτικών όσον αφορά την προώθηση της ΣΑΒΥ (συμπεριλαμβανομένης της χρηματοδοτούμενης από την ΕΕ έρευνας¹⁸) από κράτη μέλη και οργανώσεις με καθεστώς παρατηρητή, περιλαμβάνονταν συστηματικά στις συνεδριάσεις¹⁹ με στόχο να διευκολυνθεί η ανταλλαγή εμπειριών και διδαγμάτων. Επιπλέον, η ομάδα εμπειρογνωμόνων συγκέντρωσε μια δέσμη ορθών πρακτικών από όλα τα κράτη μέλη και τις αθλητικές οργανώσεις που συμμετείχαν στις συνεδριάσεις ως παρατηρητές²⁰. Σκοπός ήταν να αποτελέσουν οι ορθές πρακτικές πηγή έμπνευσης για τις χώρες που βρίσκονται σε διαδικασία ανάπτυξης ή τροποποίησης των οικείων εθνικών στρατηγικών και πολιτικών. Επιπλέον, το δίκτυο κομβικών σημείων δημιούργησε ευκαιρίες για την ανταλλαγή πληροφοριών και την αμοιβαία μάθηση (ομοίως στις συνεδριάσεις του δικτύου περιλαμβάνονταν συστηματικά διάφορες παρουσιάσεις από τα κράτη μέλη).

Η Επιτροπή στήριξε του ΠΟΥ για την παροχή τεχνικής βοήθειας σε διάφορα κράτη μέλη που ανέπτυσσαν και εφάρμοζαν εθνικές κατευθυντήριες γραμμές για τη σωματική άσκηση. Ειδικότερα, στήριξε την ανάπτυξη και την εφαρμογή μιας δέσμης εργαλείων που στοχεύει στη βελτίωση της προώθησης της ΣΑΒΥ σε χώρους πρωτοβάθμιας υγειονομικής περίθαλψης στην Κροατία και στην ανάπτυξη εθνικής στρατηγικής για τη σωματική άσκηση στη Μάλτα και την Πορτογαλία.

Επιπλέον, στους στόχους του κεφαλαίου για τον αθλητισμό του προγράμματος Erasmus+,²¹ το οποίο καλύπτει την περίοδο 2014-2020, περιλαμβάνεται η προώθηση της επίγνωσης της σπουδαιότητας της ΣΑΒΥ, μέσω της αυξημένης συμμετοχής και της ισότιμης πρόσβασης όλων στον αθλητισμό. Τα έτη 2014 και 2015, η ΕΕ συγχρηματοδότησε συνολικά 26 συνεργατικές συμπράξεις που είχαν ως στόχο την ενθάρρυνση της συμμετοχής στον αθλητισμό και τη σωματική άσκηση. Τα έργα αυτά υλοποιήθηκαν σε σημαντικό αριθμό κρατών μελών, προσεγγίζοντας με τον τρόπο αυτό τους Ευρωπαίους πολίτες στο τοπικό περιβάλλον τους, και στόχευσαν σε διάφορα τμήματα του πληθυσμού, συμπεριλαμβανομένων των παιδιών, των

¹⁷ (2014/C 183/03) <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/ALL/?uri=CELEX:42014Y0614 %2803 %29>.

¹⁸ Έργα στο πλαίσιο του 7ου προγράμματος πλαισίου και του προγράμματος «Ορίζων 2020»

¹⁹ Βλέπε εκθέσεις συνεδριάσεων: http://ec.europa.eu/sport/policy/cooperation/expert-groups-2014-2017_en.htm.

²⁰ http://ec.europa.eu/sport/policy/cooperation/expert-groups-2014-2017_en.htm.

²¹ https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/node_el.

ηλικιωμένων και των ατόμων με αναπηρία. Το πρόγραμμα Erasmus+ στήριξε τις προσπάθειες διαφόρων ενδιαφερομένων φορέων από τον ακαδημαϊκό χώρο, τις δημόσιες αρχές, ΜΚΟ και αθλητικά σωματεία όσον αφορά την εφαρμογή των κατευθυντηρίων γραμμών της ΕΕ για τη σωματική άσκηση στα κράτη μέλη.

Τέλος, τα κράτη μέλη και η Επιτροπή συνεργάζονται επίσης στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής εβδομάδας αθλητισμού, μιας πανευρωπαϊκής πρωτοβουλίας που δρομολογήθηκε το 2015 και έχει ως στόχο την αύξηση της ευαισθητοποίησης όσον αφορά τα οφέλη του αθλητισμού και της σωματικής άσκησης, ανεξαρτήτως ηλικίας, υπόβαθρου και επιπέδου φυσικής κατάστασης. Πέντε συμπράξεις συγχρηματοδοτήθηκαν στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής εβδομάδας αθλητισμού το 2015 και οκτώ το 2016. Οι δύο πρώτες χρονιές ήταν επιτυχείς. Συμμετείχαν 31 ευρωπαϊκές χώρες και η πρωτοβουλία υλοποιήθηκε σε συνεργασία με σημαντικές αθλητικές και σχετικές με τον αθλητισμό οργανώσεις, οι οποίες δεσμεύτηκαν να διοργανώνουν εκδηλώσεις και, γενικότερα, να προωθούν τη σωματική άσκηση. Στους εταίρους αυτούς συμπεριλαμβανόταν η ομοσπονδία ευρωπαϊκών πρωτεουσών και πόλεων του αθλητισμού, η οποία απονέμει σε ετήσια βάση τα βραβεία ευρωπαϊκών πρωτεουσών και πόλεων του αθλητισμού.

7. ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΩΜΑΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ

Δεδομένου ότι ο αθλητισμός κατέχει πλέον σημαντική θέση στις ευρωπαϊκές στρατηγικές και τα προγράμματα, αυξάνεται διαρκώς η ανάγκη για εναρμονισμένες και συγκρίσιμες στατιστικές με στόχο την ενίσχυση των τεκμηριωμένων πολιτικών στον συγκεκριμένο τομέα. Στη σύστασή του το Συμβούλιο κάλεσε την Επιτροπή να εξετάσει τη δυνατότητα κατάρτισης ευρωπαϊκών στατιστικών για τα επίπεδα σωματικής άσκησης με βάση τα δεδομένα που συλλέγονται για το πλαίσιο παρακολούθησης της ΣΑΒΥ.

Το 2016 η Eurostat και η Επιτροπή άρχισαν να διαδίδουν εναρμονισμένα στατιστικά στοιχεία σχετικά με τις επιδόσεις για τη σωματική άσκηση, τα οποία βασίζονται σε ήδη υφιστάμενες έρευνες της ΕΕ²². Ειδικότερα, στο ευρωπαϊκό στατιστικό πρόγραμμα για την περίοδο 2013-2017²³ ορίζονται οι διατάξεις δυνάμει των οποίων πρέπει να παρέχονται τα στατιστικά στοιχεία για τη σωματική άσκηση. Το 2016 τα δεδομένα για τα επίπεδα σωματικής άσκησης και τις αθλητικές δραστηριότητες, τη φυσική κατάσταση και τις ψυχαγωγικές δραστηριότητες θα δημοσιευτούν στο πλαίσιο της δεύτερης έκδοσης της ευρωπαϊκής έρευνας για την υγεία με συνεντεύξεις²⁴ (EHIS) και των ερευνών για τη χρήση του χρόνου²⁵. Βάσει του ισχύοντος

²² <http://ec.europa.eu/eurostat/documents/4031688/7203321/KS-04-15-823-EN-N.pdf/b911c74d-c336-421e-bdf7-cfcba4037f94>.

²³ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 99/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Ιανουαρίου 2013, για το ευρωπαϊκό στατιστικό πρόγραμμα 2013-2017 (ΕΕ L 39 της 9.2.2013, σ. 12).

²⁴ Η EHIS είναι έρευνα επί του συνόλου του πληθυσμού η οποία παρέχει πληροφορίες σχετικά με την κατάσταση της υγείας, τους καθοριστικούς παράγοντες για την υγεία (όπως η σωματική άσκηση) και τις δραστηριότητες υγειονομικής περίθαλψης στην ΕΕ. Επί του παρόντος διενεργείται ανά πενταετία βάσει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1338/2008 σχετικά με τις κοινοτικές στατιστικές στους τομείς της δημόσιας υγείας και της υγείας και ασφάλειας στην εργασία (http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Glossary:European_health_interview_survey_%28EHIS%29).

κανονισμού για το πλαίσιο των στατιστικών για τη δημόσια υγεία, η τρίτη έκδοση της έρευνας EHIS έχει προγραμματιστεί για το 2019· οι επόμενες έρευνες θα διενεργούνται στο πλαίσιο του επικείμενου κανονισμού σχετικά με τις έρευνες συλλογής κοινωνικών μικροδεδομένων, βάσει του οποίου θα μεταβληθεί η συχνότητά τους από τα πέντε στα έξι έτη. Η Eurostat, η Επιτροπή και τα κράτη μέλη συνεργάζονται προκειμένου να καταλήξουν σε συμφωνία για τα εργαλεία έρευνας.

Εντός του πλαισίου παρακολούθησης της ΣΑΒΥ, μόνο δύο κράτη μέλη χρησιμοποίησαν δεδομένα από την EHIS για να υποβάλουν στοιχεία σχετικά με τα επίπεδα σωματικής άσκησης. Ο βασικός περιορισμός της εν λόγω έρευνας είναι ότι δεν περιλαμβάνει τις ψυχαγωγικές δραστηριότητες χαμηλής ταχύτητας. Επιπλέον, δεν αξιολογεί τον βαθμό στον οποίο οι επιδόσεις του πληθυσμού ανταποκρίνονται στις συστάσεις του ΠΟΥ για τη σωματική άσκηση, όπως απαιτείται βάσει του πλαισίου παρακολούθησης της ΣΑΒΥ. Οι περιορισμοί αυτοί πρέπει να αντιμετωπιστούν προκειμένου να χρησιμοποιηθεί η έρευνα EHIS ως ενιαίο εργαλείο παρακολούθησης της σωματικής άσκησης σε ολόκληρη την ΕΕ.

8. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗΣ ΑΞΙΑΣ ΤΗΣ ΣΥΣΤΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Η σύσταση του Συμβουλίου έδωσε ώθηση στα κράτη μέλη προκειμένου να αντιμετωπίσουν την έλλειψη σωματικής άσκησης μέσω δημόσιων πολιτικών. Από τις συνολικά 152 πολιτικές και τα σχέδια δράσης που ανέφεραν τα κράτη μέλη σε όλους τους τομείς που σχετίζονται με την προώθηση της ΣΑΒΥ, οι 37 θεσπίστηκαν μετά την έκδοση της σύστασης τον Νοέμβριο του 2013. Αναμένεται ότι η στρατηγική του ΠΟΥ για τη σωματική άσκηση στην ευρωπαϊκή περιφέρεια για την περίοδο 2016-2025 θα ενισχύσει περαιτέρω τα κίνητρα των κρατών μελών για ανάληψη δράσης στον τομέα αυτό²⁶.

Η σύσταση του Συμβουλίου συνέβαλε επίσης στη βελτίωση της παρακολούθησης της σωματικής άσκησης για τη βελτίωση της υγείας στα κράτη μέλη της ΕΕ, σε όλους τους τομείς από τα επιδημιολογικά δεδομένα έως τις εξελίξεις στην πολιτική. Ως αποτέλεσμα, πολλές χώρες επέκτειναν, εντατικοποίησαν ή ακόμη και επισημοποίησαν τα εθνικά τους διατομεακά δίκτυα, ή σχεδιάζουν να το πράξουν στο μέλλον.

Τα δεδομένα που συλλέχθηκαν βάσει του πλαισίου παρακολούθησης της ΣΑΒΥ παρείχαν, για πρώτη φορά, επισκόπηση της εφαρμογής των σχετικών με τη ΣΑΒΥ πολιτικών και δράσεων ανά την ΕΕ. Με τις πληροφορίες αυτές κατέστη δυνατή η σύγκριση της τρέχουσας κατάστασης όσον αφορά την εφαρμογή της πολιτικής για τη ΣΑΒΥ μεταξύ των κρατών μελών και διευκολύνθηκε η ανταλλαγή ορθών πρακτικών, οι οποίες αποτελούν πηγή έμπνευσης για τις χώρες που βρίσκονται σε διαδικασία ανάπτυξης ή τροποποίησης των εθνικών τους στρατηγικών και

²⁵ <http://ec.europa.eu/eurostat/en/web/products-manuals-and-guidelines/-/KS-RA-08-014>.

²⁶ Η εν λόγω στρατηγική για τη σωματική άσκηση, η οποία εγκρίθηκε τον Σεπτέμβριο του 2015, καταρτίστηκε με βάση τους υφιστάμενους εθελοντικούς παγκόσμιους στόχους που ορίζονται στο παγκόσμιο σχέδιο δράσης του ΠΟΥ για την πρόληψη και τον έλεγχο των μη μεταδοτικών ασθενειών για την περίοδο 2013-2020, το οποίο εγκρίθηκε κατά την 6η Παγκόσμια Συνέλευση Υγείας τον Μάιο του 2013. Μεταξύ των εννέα παγκόσμιων στόχων περιλαμβάνεται η σχετική μείωση κατά 10% των επιπέδων ανεπαρκούς σωματικής άσκησης έως το 2025.

πολιτικών. Τα αποτελέσματα θα ωφελήσουν τις εθνικές αρχές και τους ενδιαφερόμενους φορείς κατά τον προσδιορισμό των αναγκών πολιτικής και της προόδου που σημειώνεται. Τα δεδομένα που συλλέχθηκαν βάσει του πλαισίου παρακολούθησης της ΣΑΒΥ είναι επίσης χρήσιμα για ορισμένους από τους δείκτες παρακολούθησης της σωματικής άσκησης στα σχέδια δράσης των κρατών μελών για την παιδική παχυσαρκία²⁷. Ο πρώτος γύρος παρακολούθησης αποτελεί βασικό σενάριο σε σχέση με το οποίο θα αξιολογούνται οι μεταγενέστεροι γύροι παρακολούθησης προκειμένου να μετράται η εξέλιξη και η πρόοδος.

Η χρήση σχεδίων αξιολόγησης για την εκτίμηση του αντίκτυπου και της αποτελεσματικότητας των πολιτικών και των σχεδίων δράσης σε εθνικό επίπεδο έχει καίρια σημασία. Από τις 152 πολιτικές ή τα σχέδια δράσης που αναφέρθηκαν, η πλειονότητα (116) περιλάμβανε σχέδιο αξιολόγησης. Ωστόσο, δεν υποβλήθηκαν πληροφορίες για το αν διενεργήθηκαν αυτές οι αξιολογήσεις.

Συνολικά, οι συνεισφορές των κομβικών σημείων στο πλαίσιο παρακολούθησης της ΣΑΒΥ ήταν ικανοποιητικές, κάτι που θα πρέπει να θεωρηθεί ιδιαίτερα θετικό στοιχείο αν αναλογιστούμε ότι πρόκειται για τον πρώτο γύρο παρακολούθησης. Όσον αφορά τους μελλοντικούς γύρους συλλογής δεδομένων, θα είναι χρήσιμο να τροποποιηθεί το εργαλείο έρευνας για αρκετούς δείκτες και να καθοριστούν με μεγαλύτερη ακρίβεια ορισμένοι δείκτες προκειμένου να περιοριστεί το περιθώριο ερμηνείας (π.χ. ποιες κατευθυντήριες γραμμές ως προς την κατάσταση θα πρέπει να αναφέρονται). Αυτό θα καταστήσει δυνατή τη βελτίωση των συγκρίσεων δεδομένων μεταξύ των χωρών.

Η αξιολόγηση του πρώτου γύρου παρακολούθησης καταδεικνύει συγκεκριμένα εθνικά πλαίσια και προβλήματα που ανέκυψαν όταν οι συμμετέχουσες χώρες απάντησαν στην έρευνα. Πρώτον, ο διατομεακός χαρακτήρας του πλαισίου παρακολούθησης της ΣΑΒΥ εξακολουθεί να αποτελεί πιθανή πρόκληση. Ενδέχεται να διέφυγαν από τα κομβικά σημεία ορισμένες πληροφορίες σε εθνικό επίπεδο διότι δεν διέθεταν τη σχετική δικτύωση ή πόρους εκτός του δικού τους τομέα. Δεύτερον, ορισμένα προγράμματα και πολιτικές δεν εφαρμόζονται από τις εθνικές κυβερνήσεις αλλά εφαρμόζονται κυρίως σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο (π.χ. σε ομοσπονδιακές χώρες) ή πρέπει να εφαρμόζονται από ενδιαφερόμενους φορείς που δεν ενημερώνουν σχετικά τις κυβερνήσεις. Στο πλαίσιο της διαδικασίας παρακολούθησης δεν διερευνήθηκαν λεπτομερώς τυχόν επιτεύγματα σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο. Οι μελλοντικοί γύροι παρακολούθησης βάσει του πλαισίου παρακολούθησης της ΣΑΒΥ θα μπορούσαν να βελτιωθούν ώστε να αποτυπωθούν καλύτερα οι προσπάθειες που καταβάλλονται σε αυτά τα επίπεδα. Τρίτον, παρότι τα κράτη μέρη παρείχαν ορισμένες πληροφορίες σχετικά με τη χρηματοδότηση της ΣΑΒΥ, δεν κατέστη ωστόσο δυνατό σε αυτό το στάδιο να υποβληθούν αναλυτικά στοιχεία σχετικά με τον συγκεκριμένο δείκτη, διότι η χρηματοδοτική στήριξη της ΣΑΒΥ προέρχεται από διαφορετικές πολιτικές και γραμμές προϋπολογισμού σε εθνικό επίπεδο ή από διάφορα επίπεδα διακυβέρνησης.

²⁷

http://ec.europa.eu/health/nutrition_physical_activity/docs/childhoodobesity_actionplan_2014_2020_en.pdf.

Η διαρθρωμένη συνεργασία με του ΠΟΥ στο πλαίσιο της σύστασης του Συμβουλίου αποδείχθηκε αμοιβαία επωφελής και περιλάμβανε κοινές δραστηριότητες διάδοσης καθώς και τη βελτίωση της βάσης δεδομένων NOPA. Ειδικότερα, τα κομβικά σημεία χαρακτήρισαν χρήσιμη τη στήριξη που παρασχέθηκε από την Επιτροπή, τον ΠΟΥ και τους επιστημονικούς εμπειρογνώμονες.

Η Επιτροπή έλαβε θετικά σχόλια σχετικά με τα ενημερωτικά δελτία χωρών από τα κομβικά σημεία και από την ομάδα εργασίας του Συμβουλίου για τον αθλητισμό. Τόσο το περιεχόμενο όσο και η μορφή των ενημερωτικών δελτίων χαρακτηρίστηκαν κατάλληλα. Προτάθηκε η αναθεώρηση των ενημερωτικών δελτίων ανά τριετία, καθώς με τον τρόπο αυτό θα καταστεί δυνατή η έγκαιρη παρακολούθηση των σχεδιαζόμενων προγραμμάτων και πολιτικών.

9. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η παρούσα αξιολόγηση της εφαρμογής της σύστασης του Συμβουλίου για την περίοδο 2014-2016 αναδεικνύει πολλές θετικές εξελίξεις, στις οποίες συγκαταλέγονται: η θέσπιση πολλών νέων πολιτικών και σχεδίων δράσης σε εθνικό επίπεδο· η ενίσχυση της διατομεακής συνεργασίας σε εθνικό επίπεδο· η βελτίωση της παρακολούθησης σε εθνικό επίπεδο· η παροχή επισκόπησης των πολιτικών και δράσεων που σχετίζονται με τη ΣΑΒΥ στην ΕΕ, η οποία αποτελεί ιδιαίτερα πλούσια πηγή δεδομένων για περαιτέρω ανάλυση· και η βελτίωση της διασυνοριακής συνεργασίας με βάση την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών.

Τέλος, η επιτυχία της προώθησης της ΣΑΒΥ εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από την ικανότητα των κρατών μελών να εφαρμόσουν αποτελεσματικά τη σύσταση του Συμβουλίου σε όλους τους τομείς και να παράσχουν στους πολίτες ένα πλαίσιο που ευνοεί τον δραστήριο τρόπο ζωής. Ωστόσο, η Επιτροπή θα ενισχύσει επίσης περαιτέρω τη συνεργασία της με βασικούς ενδιαφερόμενους φορείς στα κράτη μέλη.

Τα συλλεγόμενα δεδομένα καθιστούν δυνατό τον εντοπισμό κενών στις δημόσιες πολιτικές σε εθνικό επίπεδο. Ωστόσο, η αξιολόγηση του αντίκτυπου και της αποτελεσματικότητας των υφιστάμενων πολιτικών και σχεδίων δράσης σε εθνικό επίπεδο εξακολουθεί να είναι ζωτικής σημασίας. Στο πλαίσιο αυτό απαιτούνται αξιόπιστα δεδομένα σχετικά με τα επίπεδα σωματικής άσκησης μεταξύ του πληθυσμού. Η δημοσίευση αντιφατικών δεδομένων από διαφορετικά εργαλεία έρευνας χαρακτηρίστηκε ως ζήτημα που πρέπει να αντιμετωπιστεί.

Η Επιτροπή επικροτεί το γεγονός ότι τα κράτη μέλη συνεχίζουν να επενδύουν στην παρακολούθηση και την εποπτεία της ΣΑΒΥ. Οι μελλοντικοί γύροι παρακολούθησης θα βασιστούν στον πρώτο γύρο συλλογής δεδομένων και αναμένεται να είναι ευκολότερη η διεξαγωγή τους. Η συλλογή δεδομένων δεν είναι αυτοσκοπός· η αξία της εξαρτάται από τον χρονικό ορίζοντα στον οποίο μπορούν να προβλεφθούν επιδημιολογικές τάσεις βάσει των δεδομένων και από την ικανότητά της να εντοπίζει ανάγκες και κενά πολιτικής, καθώς και ορθές πρακτικές που θα μπορούσαν να αποτελέσουν αντικείμενο ανταλλαγής.

Αξιοποιώντας τις ορθές πρακτικές που έχουν εντοπιστεί ανά την ΕΕ και πέραν αυτής, καθώς και τα υφιστάμενα δίκτυα, τις δομές και τα χρηματοδοτικά μέσα, η Επιτροπή θα συνεχίσει να εργάζεται για τη στήριξη των κρατών μελών. Θα εξετάσει τη δυνατότητα παροχής περαιτέρω τεχνικής και επιστημονικής βοήθειας κατά τους μελλοντικούς γύρους παρακολούθησης. Η

Επιτροπή θεωρεί ότι θα ήταν χρήσιμο να ενισχυθεί περαιτέρω η συνεργασία της με τον ΠΟΥ και την ερευνητική κοινότητα, κυρίως προκειμένου να βελτιωθεί η συγκρισιμότητα των δεδομένων που συλλέγονται ανά την ΕΕ.

Η Επιτροπή θα υποβάλει την επόμενη έκθεση σχετικά με την εφαρμογή της σύστασης του Συμβουλίου και την προστιθέμενη αξία της σύστασης αυτής εντός διαστήματος τριών ετών. Της διαδικασίας αυτής θα προηγηθεί νέος γύρος συλλογής δεδομένων βάσει του πλαισίου παρακολούθησης της ΣΑΒΥ και μια δεύτερη δημοσίευση ενημερωτικών δελτίων χωρών σχετικά με τη σωματική άσκηση.